

ในการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความไม่เท่าเทียมกันในรายได้ของกรุงเทพมหานคร นั้น ได้ทำการศึกษาในช่วงเวลา พ.ศ.2527 - พ.ศ.2546 โดยการวิเคราะห์จะแบ่งเป็น 2 ส่วน คือส่วนแรก จะเป็นการคำนวณหาค่าดัชนีความไม่เท่าเทียมกันในรายได้ (Income Inequality Index) และส่วนที่ 2 จะศึกษาถึงองค์ประกอบของความไม่เท่าเทียมกันในรายได้

ในการคำนวณดัชนีความไม่เท่าเทียมกันในรายได้จะใช้วิธีการของ Sorrock พบว่า ในกรุงเทพมหานครมีความไม่เท่าเทียมกันมากที่สุด ในปี พ.ศ.2531 และมีความไม่เท่าเทียมกันน้อยลง เป็นลำดับ โดยมีความไม่เท่าเทียมกันน้อยที่สุด (มีความเท่าเทียมกันมากที่สุด) เมื่อเปรียบเทียบกับ ปีอื่น ๆ อยู่ที่ปี พ.ศ.2543 และเริ่มมีแนวโน้มของความไม่เท่าเทียมกันสูงขึ้นอีกเล็กน้อย

จากการศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่มีส่วนในการอธิบายความไม่เท่าเทียมกันในรายได้ของกรุงเทพมหานคร ด้วยวิธีการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) พบว่าตัวแปรผลิตภัณฑ์มวลรวมของกรุงเทพมหานคร ตัวแปรระดับสุขภาพ ตัวแปรอัตราการเจริญพันธุ์ และตัวแปรความหนาแน่นของประชากรในเขตเมืองของกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์เป็นไปตามสมมุติฐาน ยกเว้นตัวแปรความหนาแน่นของประชากรในเขตเมืองของกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์ ในทิศทางเดียวกันกับความไม่เท่าเทียมกันในรายได้ ซึ่งต่างจากการศึกษาของนักวิจัยท่านอื่น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการศึกษาเกี่ยวกับความหนาแน่นของประชากรของนักวิจัยท่านอื่นนั้น ในพื้นที่ที่ศึกษามีการแบ่งพื้นที่ออกเป็นสองส่วนคือความหนาแน่นของเขตเมืองและความหนาแน่นของเขตชนบท แต่ของกรุงเทพมหานครมีเพียงพื้นที่ที่เป็นเขตเมืองเท่านั้น ไม่มีเขตชนบท ประกอบกับการย้ายถิ่นของประชากรมาอยู่ในกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่เป็นประชากรที่ยากจนมาจากเขตชนบทของจังหวัดอื่น ทำให้ความหนาแน่นของประชากรในกรุงเทพมหานครมีมากขึ้นซึ่งอาจจะทำให้ความไม่เท่าเทียมกันในรายได้มากขึ้นด้วย และอีกสาเหตุหนึ่งอาจมาจากตัวเลขจำนวนประชากรที่นำมาคำนวณความหนาแน่นเป็นตัวเลขที่ได้จากสำนักทะเบียนราษฎร กระทรวงมหาดไทย ที่บันทึกไว้มีค่าต่ำกว่าความเป็นจริง ก็เป็นไปได้

The purpose of this study is to investigate the factors determining for income inequality in Bangkok metropolitan area during 1984 – 2003. The analysis is divided into 2 step, the first one is to calculate the income inequality and the second one is to investigate the determinants of the income inequality.

Based on the Shorrocks' income inequality index, the results show that the income inequality had the highest value, meaning the most unequal income distribution in 1988 and then dramatically declined. The lowest value occurred in 2000 and then slightly increased. The estimated value of income inequality is significant at the level of significant at 95 %.

The multiple regression analysis has been applied to study the relationship between the income inequality index and its determinants which are Bangkok's Gross Provincial Product, Bangkok's urban population density, Bangkok's fertility rate and health index. The results show that all of independent variables have impact on the dependent variable, income inequality index, as hypothesized, except for Bangkok's urban population density. The positive relationship between income inequality and urban population density found in this study is contradict to those of previous studies. The explanation of such a difference may be due to the fact that other studies separated urban and rural population, where as this study used only urban population because in Bangkok, there is no rural population. Major share of immigrants to Bangkok always come from the rural areas of other cities, and they are rather poor. Therefore, the increase in Bangkok's population density may lead to the higher income inequality. The other explanation may be due to an error in population data provided by the Ministry of Interior which is undoubtedly under reported.